

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Кафедра зоології

**«Морфологічні особливості масових
представників роду *Arion*
(*Gastropoda:Basommatophora*)»**

Магістерська робота
студентки 6 курсу
природничого факультету
Кириленко Олени Юріївни

Науковий керівник:
доктор біологічних наук,
професор, член-кореспондент
НАН України
Межжерін Сергій Віталійович

Житомир – 2012

Зміст

	Стор.
Вступ	3
Розділ 1. Історія вивчення питання.....	5
Розділ 2. Матеріал та методики досліджень.....	17
Розділ 3. Морфологічні особливості масових представників роду <i>Arion</i>	24
3.1. Характеристика слизняків роду <i>Arion</i>	26
3.2. Морфологічна мінливість слизняків роду <i>Arion</i>	29
Розділ 4. Використання матеріалів магістерської роботи у вищому навчальному закладі.....	48
Висновки	65
Список використаної літератури	64

Висновки

1. Середній рівень дискримінації досліджуваних видів за сукупністю зовнішньо-морфологічних параметрів складає 68,85%. Діагностичними ознаками є довжина та ширина тіла, ширина центральної та бічної смуг, співвідношення довжини тіла до ширини.

2. Рівень дискримінації видів за сукупністю анатомічних параметрів в середньому складає 88,52%. Діагностичними анатомічними ознаками є довжина та ширина резервуару, яйцеводу, довжина протоки сперматеки та співвідношення ширини резервуару до ширини протоки, довжини яйцеводу до ширини яйцеводу, довжини протоки сперматеки до ширини протоки сперматеки.

3. Біотиipi *A.fuscus* за сукупністю параметрів дискримінуються на рівні 88,89%, що свідчить про їх добру морфологічну відмежованість. Для діагностики біотипів придатними є ознаки ширина яйцеводу, бічної смуги, а також довжина та ширина тіла.

4. Результати роботи можуть використовуватись при викладанні дисципліни: «Шкільний курс біології», «Зоологія».

Резюме

Кириленко О.Ю. «Морфологічні особливості масових представників роду *Arion* (*Gastropoda: Basommatophora*)»

Магістерська робота

В роботі наведені результати досліджень зовнішньо-морфологічних і анатомічних особливостей масових представників роду *Arion*, вказано рівень дискримінації видів *A.fuscus*, *A.fasciatus* та *A.circumscriptus* за досліджуваними параметрами.

Встановлено діагностичні зовнішньо-морфологічні ознаки, а саме: довжина та ширина тіла, ширина центральної та бічної смуг, співвідношення довжини тіла до ширини, а також анатомічні ознаки – довжина та ширина резервуару, яйцеводу, довжина протоки сперматеки та співвідношення ширини резервуару до ширини протоки, довжини яйцеводу до ширини яйцеводу, довжини протоки сперматеки до ширини протоки сперматеки. Для діагностики біотипів придатними є ознаки: ширина яйцеводу, бічної смуги, а також довжина та ширина тіла.

Ключові слова: слизняки, *Arion*, *A.fasciatus*, *A.circumscriptus*, *A.fuscus*, зовнішньо-морфологічні, анатомічні параметри, відносні параметри,

Резюме

Кириленко О.Ю. «Морфологические особенности массовых представителей рода *Arion* (Gastropoda: Basommatophora)»

Магистерская работа

В работе приведены результаты исследований внешне-морфологических и анатомических особенностей массовых представителей рода *Arion*, указано уровень дискриминации видов *A.fuscus*, *A.fasciatus* и *A.circumscriptus* по исследуемым параметрам.

Установлены диагностические внешне-морфологические признаки, а именно: длина и ширина тела, ширина центральной и боковой полос, соотношение длины тела к ширине, а также анатомические признаки - длина и ширина резервуара, яйцевода, длина протоки сперматеки и соотношение ширины резервуара к ширине протоки, длины яйцевода к ширине яйцевода, длины протоки сперматеки к ширине протоки сперматеки. Для диагностики биотипов пригодны признаки: ширина яйцевода, боковой полосы, а также длина и ширина тела.

Ключевые слова: слизняки, *Arion*, *A.fasciatus*, *A.circumscriptus*, *A.fuscus*, внешне-морфологические, анатомические, относительные параметры.